

Puntos vulnerables de las practicas medicas de Rumania. Programas de prevención de errores médicos

Dr. Andrei Nanu

Investigacion MedRight*

**Andrei Nanu, Diana Georgescu, Victor Voicu, Beatrice Ioan, PLACE AND RELEVANCE OF LEGAL PROVISIONS IN THE CONTEXT OF MEDICAL PRACTICE IN ROMANIA, Romanian Journal of Bioethics, Vol. 9, No. 4, October - December 2011*

Objetivos de la investigación

- Objetivo primario – respeto de las reglamentaciones legales en la práctica médica
- Objetivo secundario – identificación de los dominios mayores de vulnerabilidad.

Hipótesis de trabajo

- Las reglamentaciones legales son poco conocidas y respetadas
- Los principios bioéticos modernos no son conocidos y aplicados en la practica medica.

Metodología de la investigación

- Investigación cualitativa (junio 2007 –julio 2008).
- Grupo de interés: 359 médicos, 2 categorías:
 - 256 médicos pertenecientes a las siguientes especialidades: medicina interna, enfermedades infecciosas, neurología, anestesia/terapia intensiva, obstetricia y ginecología, cirugía general, medicina de recuperación, medicina de familia, reumatología, cardiología, gastroenterología, pediatría, neurocirugía (Bucarest)
 - 103 médicos dentistas (Bucuresti, Botosani, Pitesti).
- Preguntas abiertas y semis-abiertas.
- Técnicas de observación participativa en el marco de desarrollo de 13 sesiones de los centros de trabajo.
- Análisis interactivo de las respuestas.
- Coeficiente elevado de relevancia de los datos a nivel de la población estudiada.

CHESTIONAR

de evaluare a riscului de malpraxis al medicului dentist

***Răspunsurile la întrebările din acest chestionar vor fi utilizate exclusiv în scopuri științifice, pentru realizarea unei evaluări obiective a riscului de malpraxis al medicului care îl completează.

***Chestionarul va fi completat de către medic sub protecția anonimatului.

Nr.	Întrebări:	Răspunsuri:
1.	Medicul dentist va putea întocmi pentru pacienți următoarele documente de evidență primară:	a) Fișă b) Registru de consultații c) Documente în format electronic
2.	Informațiile despre tratamentul urmat de un pacient sunt comunicate terților?	a) Da, către organizațiile non guvernamentale care sprijină pacienții. b) Da, membrilor familiei pacientului. c) Nu.
3.	În cazul unui eveniment cu impact mediatic, permiteți accesul presei la un pacient?	a) Da, cu acordul expres al pacientului. b) Da, publicul trebuie informat. c) Nu.
4.	Pacientului i se pune la dispoziție fișa sa medicală:	a) Da, în original. b) Da, în copie. c) Nu, aceasta este destinată uzului medicului.

Questionarios

CHESTIONAR

*** Răspunsurile la întrebările din acest chestionar vor fi utilizate exclusiv în scopuri științifice, pentru realizarea unei evaluări obiective a riscului de malpraxis din unitatea medicală.

*** Chestionarul va fi completat de către medic sub protecția anonimatului.

*** Dintre variantele de răspuns, urmează a fi încercuite una, mai multe sau nici una, în funcție de practica medicului respondent.

Nr.	Întrebări:	Răspunsuri:
1.	Informațiile despre starea unui pacient cu discernământ sunt comunicate terților?	a) da, dar numai către rudele apropiate. b) nu. c) da, dacă există acordul expres al pacientului.
2.	Informațiile despre tratamentul urmat de un pacient sunt comunicate terților?	a) da, către organizațiile non - guvernamentale care sprijină pacienții. b) da, membrilor familiei pacientului. c) nu.
3.	În cazul unui eveniment cu impact mediatic, permiteți accesul presei la un pacient?	a) da, cu acordul expres al pacientului. b) da, publicul trebuie informat. c) nu.
4.	Între doi pacienți aflați în situații medicale similare, acordați prioritate la îngrijire:	a) pacientului mai tânăr. b) pacientului român. c) pacientului cu o stare materială mai bună.
5.	Probele biologice se recoltează și analizează:	a) exclusiv în baza deciziei medicului. b) după obținerea acordului scris al pacientului. c) după consultări cu conducerea unității medicale, în funcție de criterii medicale și financiare.
6.	Urmează să efectuați o manevră potențial riscantă pentru pacient. Îi explicați riscurile?	a) da, întotdeauna, detaliat. b) nu, pentru a-l proteja. c) nu, decizia efectuării manevrei este exclusiv medicală.
7.	Ați obținut, în scris, acordul pacienților pentru efectuarea de manevre cu risc?	a) nu, este vorba de o decizie care aparține medicului. b) da, întotdeauna. c) doar când riscul este major.

Definición de los criterios de evaluación de las respuestas

- A los participantes se les ha rogado que aporten respuestas a las preguntas del cuestionario y a las directas, basándose en la practica del día a día y no en los conocimientos teóricos acerca de los temas respectivos.
- Partiendo de la premisa mencionada mas arriba, hemos evaluado las respuestas de los médicos como “correctas” en la medida en la que ellas indican el hecho de que la practica del medico que contesta respeta las reglamentaciones legales buscadas o “incorrectas” en la situación en la que las respuestas revelan el incumplimiento de la ley hacia el medico que contesta en su actividad corriente.

Resultados generales

Ninguno ha contestado correctamente a las 12 preguntas

Resultados específicos

Domenios de vulnerabilidad identificados:

1. Acuerdo del paciente informado
2. Confidencialidad
3. Acceso de los pacientes a las informaciones medicas personales
4. Acceso de los pacientes al tratamiento-discriminación
5. Acceso media
6. Derecho a una segunda opinión
7. Limitación a la propia especialidad

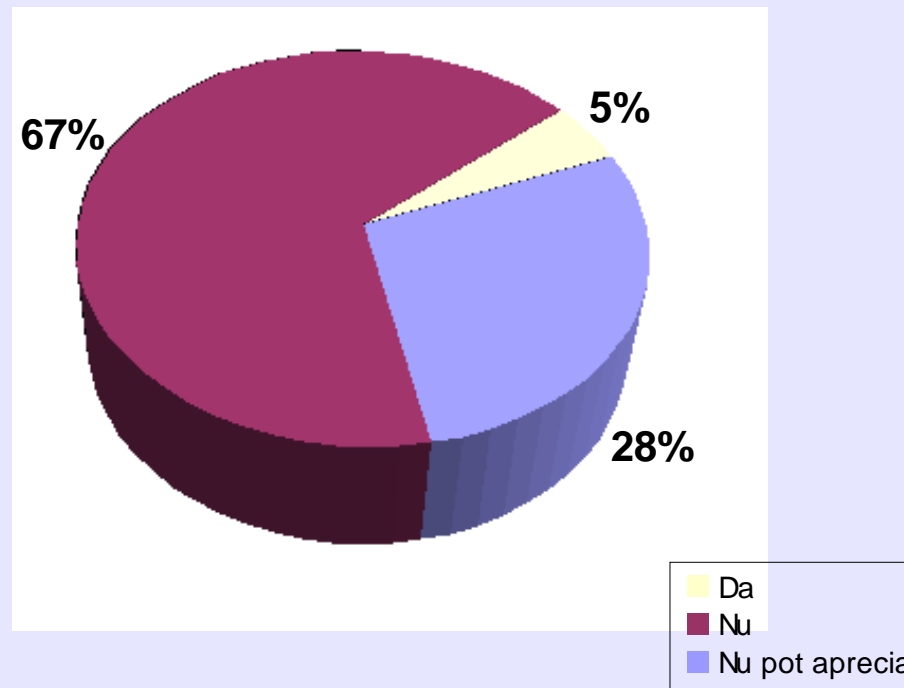

Resultados del estudio

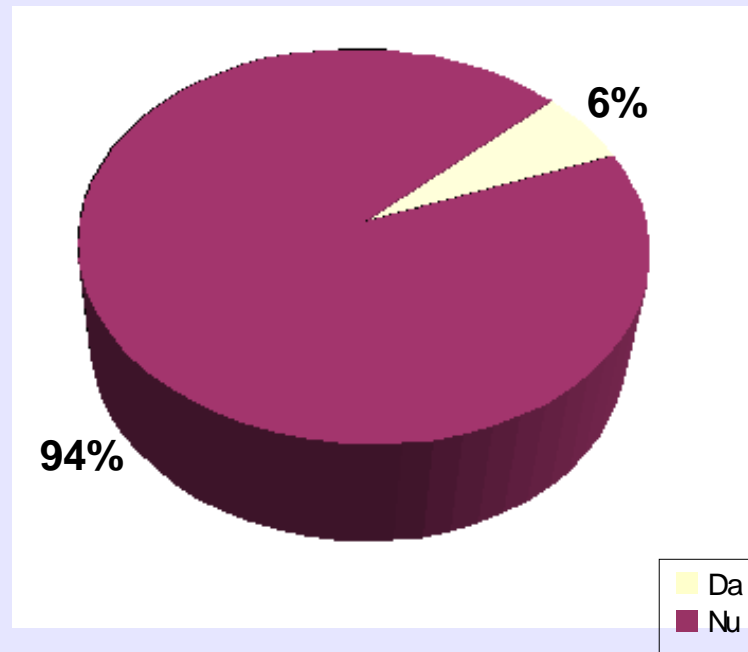
Presentación general

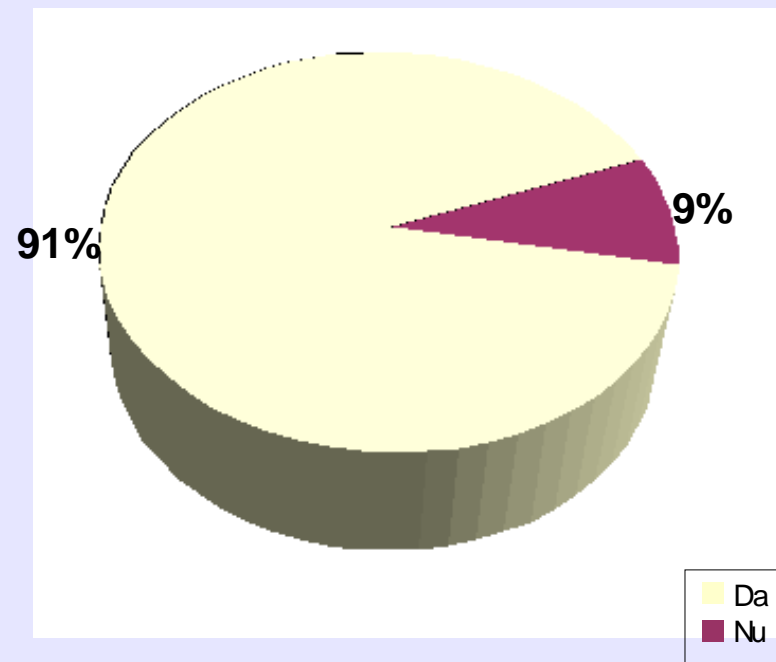
En los últimos 3 años han efectuado actos médicos que pudieran considerarse culpa medica?

Ha existido en su contra alguna denuncia de un paciente referida a un hecho pretendido como mala praxis?

Consideran las acusaciones de mala praxis formuladas por los pacientes un peligro real y actual?

7 dominios de vulnerabilidad identificados

- Consentimiento informado
- Confidencialidad
- Acceso del paciente a las informaciones medicas personales
- Acceso de los pacientes al tratamiento-discriminacion
- Acceso media
- Derecho a una sergunda opinion
- Limitacion a la propia especialidad

Programa nacional de prevención de la mala praxis medica

Lanzamiento del Programa Piloto MedRight septiembre, 2007

Lanzamiento del Programa MedRight

Gândul - Microsoft Internet Explorer

www.promotor.ro - zilnic, cele mai importante stiri auto

30 SEPTEMBRIE 2007 14:33:00

ACTUAL

Medicii, învățați cum să se apere în caz de malpraxis

10 SEPTEMBRIE 2007

Iacă nu se știe câte cazuri de malpraxis s-au înregistrat în România, dar vom afla în februarie 2008

Medicii de familie, cei din spitale, polițieni, precum și stomatologi vor fi învățați, în cadrul unui program național de evaluare, consultanță și asistență specializată lansat ieri, cum să se protejeze împotriva acuzărilor de malpraxis medical. Programul are ca scop informarea și educarea medicilor cu privire la fenomenul malpraxisului medical și la metodele de a se apăra împotriva acuzațiilor legate de comiterea unor erori medicale.

Metoda pentru care medicii, de cele mai multe ori, nu sunt trași la răspundere în cazul în care gresesc sunt neapăsarea tuturor căilor de jurisdicție sau înscutarea directorilor de spitale de a rezolva problemele de acest gen pe cale amicală sau prin instanțe administrative. Cu toate acestea, medicii susțin că este nevoie de un astfel de program, care să-i învețe cum să se apere de acuzațiile legate de săvârșirea unor erori medicale, întrucât de cele mai multe ori acuzațiile de malpraxis se înregistrează, ale relinsele-ne mai îngrădită la servicii de îngrijire acordate în spital decât în actual medical.

Directorul Institutului de Boli Infecțioase "Mihai Balș", Adrian Streinu Cercel, a explicat că actual medical este flicat de o echipă în care sunt incluse și infirmierele, și asistentele medicale, iar pacienții de multe ori nu sunt interesați de ce a făcut medicul dacă în real nu a fost învințit și de aici apare percepția de malpraxis, tradusă mai degrabă, în opinia sa, prin neînțelegere.

În cadrul programului, rețea de MedRight Experts, medicii vor beneficia de training și consultanță pentru a cunoaște legislația din domeniu, obținând răspunsuri de lege în relația cu pacienții, documentele care trebuie să se redacteze în fișa pacientului, condițiile și limitele asigurării de răspundere civilă

ING

Sunt atât de mulți încât poți să-ți alegi unul cu adresa de mesă, pasionat de film și hiking.

ADMINISTRATOR DE REȚEA

ieri a fost lansat

PROGRAMUL NAȚIONAL PENTRU "APĂRAREA MEDICILOR" ÎN CAZURI DE MALPRAXIS

"În fiecare zi a fost sesizat în presă un caz nou de malpraxis în perioada 1 iulie-17 septembrie, numărul articolelor pe această temă fiind de 100 în perioada menționată", au spus ieri reprezentanții Med Right Experts cu ocazia lansării în România a unui "Program Național de Evaluare, Consultanță și Asistență Legală specializată" în cazurile de malpraxis în care sînt implicați medicii români. Nume sonore ale medicinei românești, precum prof. Constantin Popa, prof. Adrian Streinu Cercel, prof. Eugen Popescu, prof. Mihai Tănăsescu și prof. M. Berceanu s-au implicat în problematice spinoasă a "malpraxisului" în România, în scopul apărării medicilor, dar și al creșterii calității actului medical. Programul "Managementul riscului în practica medicală" se adresează medicilor din spitale și policlinici, medicilor de familie și stomatologilor din toată țara, precum și furnizorilor de servicii medicale. Aceștia vor beneficia de training și consultanță, în mai multe etape, inclusiv în probleme juridice. Programul se va implementa mai întîi în București și apoi și în restul țării. "În contextul în care tagma medicală este privită cu osti-

litate, ca una coruptă, nepregătită profesional, supusă greselilor sau influențelor de partid sîntem o categorie socială cu probleme. Eu mă simt ca un inculpat, deși toată viața mea n-am făcut nicio greșală cu bună știință. Medicii duc o viață grea, lucrează ca într-o țară subdezvoltată, în condiții inadmisibile (mai ales în zonele rurale) și ei sînt acuzați. Dar nu se poate ca 48.000 de mii de medici din România să fie incompetenți, rău intenționați și prost pregătiți", a afirmat renumitul prof. Neurolog Constantin Popa ieri, la conferința de lansare a programului amintit. De asemenea, prof. Adrian Streinu Cercel a vorbit despre factorii responsabili de malpraxis, dar mai ales de "diagnosticul de malpraxis", ceea ce nu-i același lucru cu ceea ce este cu adevărat o culpă medicală. Renumiții profesori prezenți au amintit factorii economici, de comportament al personalului medical, de salarizare, de atitudine, condițiile de cazare în spitale (unde sînt cele mai multe acuzații de malpraxis), condițiile de pregătire profesională responsabile de cazurile de malpraxis care apar, dar mai ales de un "fals malpraxis", care provine din percepția pe care bol-

navii și-o fac atunci cînd nu au condiții satisfăcătoare de spitalizare. "Noi nu sîntem Dumnezeu; dar oamenii vin la medic ca la Dumnezeu. Nu-L putem înlocui pe Dumnezeu și nu le putem da bolnavilor zile, dar îi putem îngriji mai bine și asta-i ceea ce propunem acum: îngrijiri mai bune, o mai bună infor-

mare a medicilor și mai multă calitate la nivelul actului medical", a mai spus Adrian Streinu Cercel. Această acțiune destinată apărării medicilor și creșterii nivelului de responsabilizare și a calității actului medical se bucură și de sprijinul Ministerului Sănătății.

Maria Timuc

Foto: INCUBUS

MedRight Experts esta acreditada Por el Colegio de Médicos de Rumania para la implementación y Desarrollo del Programa dirigido a los médicos.

MedRight Experts colabora con el Colegio de Médicos Dentistas y para el desarrollo del programa para Médicos Dentistas.

MedRight Experts colabora con OAMGMAMR para Desarrollar el Programa dirigido a asistentes médicos/matronas.

Colegiul Medicilor din România

B-dul Timișoara nr. 15, sector. 6, Cod Postal: 061303, București - ROMÂNIA
Cod Fiscal: 9708419 / Tel: 021 413 88 00 / 413 88 03 ; Fax: 021 413 77 50
E-mail: office@cmr.ro ; <http://www.cmr.ro>

Departamentul Profesional-Științific
E-mail: profesionala@cmr.ro
Nr.733/21.02.08

Către,

SC. MEDRIGHT EXPERTS SRL

Urmare solicitării dvs. vă transmitem acordul Colegiului Medicilor din România privind re acreditarea SC. MEDRIGHT EXPERTS SRL, ca furnizor de educație medicală continuă (EMC) pentru anul 2008.

Totodată vă comunicăm că, în conformitate cu Decizia Nr. 67/2005 a Consiliului Național al Colegiului Medicilor din România acreditarea se referă la organizarea de forme de EMC informale (simpozioane, mese rotunde, conferințe, ateliere și sesiuni științifice);

În cazul în care scopul sau mijloacele folosite de asociație/fundație devin altele decât cele prevăzute în statutul dvs. sau/și în decizia susmenționată, CMR își rezervă dreptul de a retrage prezenta re acreditare.

Cu stimă,

Prof. Univ. Dr. Vlad Tica
Vicepreședinte
Coordonator al Dep. Profesional-Științific

El Programa Nacional de Educación Médica Continuo

- Aprobación del Programa por CNDPS – 06.04.2009
- Acuerdo de colaboración entre Medright Experts y CNDPS – metodología de desarrollo del Programa – 05.05.2009
- Acuerdo CMR a MedRight Experts para el desarrollo del Programa
- Nueva área de acreditación de los formadores “prevención y management de las situaciones de mala praxis”- aprobado por el Ministerio de Salud.

Program național de educație medicală antimalpraxis

„Prevenirea și managementul situațiilor de malpraxis” reprezintă un nou domeniu de educare și instruire a medicilor cu drept de liberă practică și a personalului medical aprobat de Ministerul Sănătății. În context, a fost creat un program național de educație medicală, intitulat „Legislație medicală: reguli obligatorii și tehnici de prevenire a riscului de malpraxis”. Cursurile de educație medicală destinate doctorilor vor fi organizate de Centrul Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar, în colaborare cu Colegiul Medicilor din România și Consiliul Științific MedRight (organism format din personalități marcante ale lumii medicale), sub coordonarea științifică a dr. **Andrei NANU**.

Nevoia de a educa medicii în acest domeniu este cu atât mai acută – afirmă inițiatorii demersului – cu cât nici la nivel universitar, nici postuniversitar, studenții la medicină, respectiv medicii din România nu au acces la o formă de pregătire având ca temă legalitatea actului medical și malpraxisul medical: „Medicii vor beneficia de sesiuni de training de două zile. Continuitatea și actualizarea informațiilor de specialitate vor fi asigurate prin acces permanent la consultanță pe teme de malpraxis prin intermediul site-ului www.medright.ro”, a precizat coordonatorul științific al programului și coordonator al Consiliului Științific al MedRight Experts, dr. **Andrei Nanu**.

Inițiativa își propune să asigure tuturor medicilor cu drept de liberă practică din România acces la cursurile, informațiile și consultanța de specialitate având ca temă malpraxisul: „Am identificat deja sursele de fi-

nanțare pentru a pregăti structura de formare necesară instruirii medicilor de familie pe teme de malpraxis. Pasul următor va fi să pregătim întreaga structură și formatorii care să furnizeze traininguri pentru medicii din specializările identificate de cercetarea MedRight Experts ca fiind cele mai expuse riscului de malpraxis, anume chirurgia, anestezia și terapia intensivă, obstetrica-ginecologia și stomatologia”, a declarat prof. **Vasile ASTARASTOAE**, președintele Colegiului Medicilor din România.

Necesitatea educării și instruirii medicilor cu privire la reglementările legale și la obligațiile pe care personalul medical le are în relația cu pacienții a rezultat în urma derulării, timp de doi ani, a unei cercetări și a unui program pilot de educație medicală inițiate de MedRight Experts. **(A.I. R.)**

Vom avea medici mai instruiți în prevenirea riscului de malpraxis?

„Prevenirea și managementul situațiilor de malpraxis” este, începând cu acest an, noul domeniu de educare și instruire a medicilor cu drept de liberă practică și a personalului medical. În acest sens, a fost creat un program național de educație medicală, intitulat „Legislație medicală: reguli obligatorii și tehnici de prevenire a riscului de malpraxis”. Cursurile vor fi organizate de Centrul Național de Perfecționare în Domeniul Sanitar, în colaborare cu Colegiul Medicilor din România, Colegiul Medicilor Dentști din România, Ordinul Asistenților Medicali-Generaliști, Moașelor și Asistenților Medicali din România și Consiliul Științific MedRight. „Medicii vor beneficia de sesiuni de training de două zile. Continuitatea și actualizarea informațiilor de specialitate furnizate lor vor fi asigurate prin acces permanent la consultanță pe teme de malpraxis prin intermediul site-ului www.medright.ro”, a precizat coordonatorul științific al programului de educație medicală, și coordonator al Consiliului Științific al MedRight Experts, dr. **Andrei Nanu**. **(D.D.M.)**

Metodología del Programa

- Acuerdo entre CNDPS y MedRight Experts
- Formación de los formadores / soporte
- Actualización y verificación del plan de estudios por los especialistas coordinadores
- Recopilación y transmisión de datos/preguntas
- Consultoría
- Vigilancia de la prensa y de la legislación
- Evaluación de los formadores

DOCTORES en servicios médicos de calidad

PROIECTO ID 56573

Socios

- MedRight Experts SRL
- El Colegio de los Médicos de Romania
- El Colegio de los Médicos Dentistas de Romania
- Grupo de Consultaría para Desarrollo DCG SRL
- Escuela Nacional de Salud Publica, Management y Perfeccionar en la Arrea Sanitar Bucarest.

Invierte en las personas !

- FONDO SOCIAL EUROPEO
- El Programa Operacional Sectorial Desarrollo de los Recursos Humanos 2007 – 2013
- Eje prioritario 3
- Área mayor de intervención 3.2 Competencias para competitividad
- Título del proyecto : DOCTORES en servicios médicos de calidad
- Nro. de autenticación del contrato: POSDRU/81/3.2/S/56573

Objetivo del proyecto

- Desarrollo al nivel nacional, de un sistema unitario, eficaz, moderno si integrado de formación profesional continua si consultoría en el dominio de la prevención y del management de la situaciones de mala praxis y del management institucional para los médicos especialistas en cirugía, obstétrica ginecología, anestesia, cuidados intensivos y dentistas.

Indicadores

Indicadores	Valor estimado
Nr. medicos formados	4000
Nro. dentistas	2400
Nr. medicos especialistas (ati, chir, og)	1600
Nr. de formadores certificados	90
Peritos locales formados	96
Portal online de consultoria en mala praxis	1
Sistema intégrate funcional de EMC si consultoría	1

“Calidad en la salud mediante la formación de los
médicos de familia”

ID 20735

Indicadores

Indicadores	Valor estimado
Nro. médicos formados	1600
Nr. cursos de formacion profesional co-financiamiento	80
Nr. de médicos certificados	1550
Nro. de formadores certificados	15
Peritos locales formados	42
Portal online de consultoria en mala praxis	1
Sistema integrato funcional de EMC si constoria	1

Sesión de formación

- Formato interactivo
- Máximo 25 participantes
- 2 días, 12 créditos EMC
- Técnicas de evitar el riesgo de mala praxis, documentos legales, gestear las relaciones con los terceros profesionales, el management del cabinet medico, seguro de mala praxis

**235 ateliers de formación han sido
organizadas en todas las ciudades capital de
región de Rumania**

...

La evaluación del atelier de trabajo

Pregunta	Si	No
¿Utilizando las informaciones recibidas durante el taller de trabajo, responderían de forma diferente a alguna de las preguntas del Cuestionario de evaluación completado al inicio de la clase?	95%	5%
¿Han encontrado nociones legales y métodos para la interpretación de los párrafos legales que no conocían?	97%	3%
¿Se basarán en la información recibida durante la clase para la práctica médica futura?	100%	
¿Usarán en la práctica médica futura, las informaciones recibidas durante la clase?	97%	3%
¿Consideran útil su participación en el taller de trabajo?	100%	